

Brüssel, 11.8.2014
COM(2014) 513 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise lepingu (mis käsitleb finantstehinguid käsitlevate sõnumiandmete töötlemist ja edastamist Euroopa Liidust Ameerika Ühendriikidesse terroristide rahastamise jälgimise programmi raames) rakendamise ühise läbivaatamise kohta

{SWD(2014) 264 final}

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise lepingu (mis käsitleb finantstehinguid käsitlevate sõnumiandmete töötlemist ja edastamist Euroopa Liidust Ameerika Ühendriikidesse terroristide rahastamise jälgimise programmi raames) rakendamise ühise läbivaatamise kohta

Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vaheline leping, mis käsitleb finantstehinguid käsitlevate sõnumiandmete töötlemist ja edastamist Euroopa Liidust Ameerika Ühendriikidesse terroristide rahastamise jälgimise programmi (TFTP) raames, jõustus 1. augustil 2010¹.

Menetluslikud aspektid

Lepingu artiklis 13 on ette nähtud kaitsemeetmete, järelevalve ja vastastikkust kohaldatavust käsitlevate sätete korrapärase ühine läbivaatamine Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide läbivaatamisrühmade poolt, kuhu kuuluvad Euroopa Komisjon, Ameerika Ühendriikide rahandusministeerium, Euroopa Liidu liikmesriikide kahe andmekaitseasutuse esindajad ning kuhu võivad kuuluda julgeoleku- ja andmekaitseksperdid ja õigusemõistmise küsimustes kogenud isikud.

Veebruaris 2011 toimunud esimene ühine läbivaatamine² hõlmas lepingu jõustumisele järgnenud esimest kuut kuud (1. august 2010 kuni 31. jaanuar 2011) ning oktoobris 2012 toimunud teine ühine läbivaatamine³ hõlmas järgmist kahtekümnet kuud (1. veebruar 2011 kuni 30. september 2012). 27. novembril 2013 võttis komisjon vastu teatise komisjoni ja Ameerika Ühendriikide rahandusministeeriumi ühisaruande kohta, milles käsitletakse TFTP raames edastatud andmete väärtust vastavalt lepingu artikli 6 lõikele 6⁴.

Käesolev kolmas ühine läbivaatamine hõlmab seitsetteist kuud (1. oktoober 2012 kuni 28. veebruar 2014). Kooskõlas artikli 13 lõikega 3 esindas Euroopa Liitu läbivaatamisel Euroopa Komisjon ja Ameerika Ühendriike Ameerika Ühendriikide rahandusministeerium. Euroopa Liidu läbivaatamisrühma juhtis komisjoni vanemametnik ning sellesse rühma kuulusid kolm komisjoni töötajat ja kahe andmekaitseasutuse esindajad, kellest üks oli ka rühma õigusekspert.

Mis puutub ajakavasse, koosnes kolmas ühine läbivaatamine kahest peamisest etapist: 1. aprillil 2014 Haagis Europoli valdustes ning 8. ja 9. aprillil 2014 Washingtonis Ameerika Ühendriikide rahandusministeeriumis (edaspidi: „rahandusministeerium”).

¹ ELT L 195, 27.7.2010, lk 5. 2010

² SEK(2011) 438 (lõplik).

³ SWD(2012) 454 (final).

⁴ COM(2013) 843 (final), 27.11.2013.

Käesoleva aruande aluseks on kirjalikud vastused ELi poolt enne läbivaatamist rahandusministeeriumile saadetud küsimustikule, rahandusministeeriumi personaliga toimunud vestlustel saadud teave ja rahandusministeeriumi avalikult kättesaadavates dokumentides sisalduv teave. Lisaks kasutati ka Europoli personali poolt läbivaatamise käigus antud teavet ning kaaluti ka Europoli ühise järelevalveasutuse 2013. aasta märtsi kontrolliaruannet. Et teave oleks täielik, kohtus komisjon ka määratud teenuseosutajaga ja kogus temalt teavet.

Soovitused ja järeldused

TFTP on endiselt oluline vahend andmaks õigeaegset, täpset ja usaldusväärset teavet tegevuse kohta, mida seostatakse terroristide rahastamise ja terrorismi planeerimise kahtlusega. See võimaldab tuvastada ja jälgida terroriste ja nende tugivõrgustikke kogu maailmas.

Komisjonil on heameel, et Ameerika Ühendriikide ametiasutused on muutunud avatumaks teabe jagamisel – see näitab TFTP väärtust rahvusvahelisel tasandil toimuva terrorismivastase võitluse jaoks. Üksikasjalik teave selle kohta, kuidas TFTP raames kogutud andmeid saab kasutada ja kuidas neid kasutatakse, ning andmete kasutamise konkreetset juhtumid ühises väärtusaruandes ja käesoleva läbivaatamise raames kujutavad endast olulist edusammu TFTP toimimise ja lisandväärtuse täiendaval selgitamisel.

Rahandusministeeriumilt, Europolilt, määratud teenuseosutajalt ja sõltumatutelt järelevalvajatelt saadud teabe, asjakohaste dokumentide kontrollimise ning TFTP raames kogutud andmetes tehtud otsingute tulemuste esindusliku valimi põhjal on komisjon veendunud, et lepingut, selle kaitsemeetmeid ja järelevalvet on nõuetekohaselt rakendatud ning et rahandusministeerium on teise läbivaatamise tulemusi arvesse võtnud.

Europol täidab rahandusministeeriumi edastatud üksikasjalike ja korrapäraselt ajakohastatud lisadokumentide põhjal oma kontrollifunktsiooni täielikus kooskõlas artikliga 4. Järelevalvemehhanism toimib tõrgeteta ja tagab tulemuslikult, et andmete töötlemine vastaks artiklis 5 sätestatud tingimustele. Välja võtmata jäänud andmed kustutatakse kaks korda aastas, et tagada kõikide välja võtmata jäänud andmete kustutamine hiljemalt viis aastat pärast nende saamist. Edastatud andmete korrapärane hindamine rahandusministeeriumis hõlmab andmete säilitamise tähtaegade hindamist. Rahandusministeeriumi veebisaidil on esitatud teave andmete parandamise korra kohta.

Komisjon soovitab liikmesriikidel kaaluda korrapärase tagasiside esitamist rahandusministeeriumilt saadud TFTP andmete kohta. Nii saaks veelgi täiustada artiklite 9 ja 10 alusel vahetatavate andmete kvaliteeti ja suurendada andmete hulka. Komisjon kutsub Europoli jätkama teadlikkuse suurendamist TFTP kohta ning toetama liikmesriike, kes paluvad nõu ja ekspertabi artikli 10 kohaste taotluste koostamisel.

Europol peab jätkama artikli 4 kohast kontrollifunktsiooni sama põhjalikult ja sõltumatult nagu praegu. Komisjon jätkab ka arutelusid, kuidas tõlgendada artiklit 15, milles käsitletakse õigust andmetega tutvuda, rahandusministeeriumi poolt tulevikus antavate vastuste põhjal.

Lisaks soovib komisjon, et rahandusministeerium hindaks edastatud andmetest saadud teabe säilitamist lepingu artikli 6 lõike 7 tähenduses.

Läbivaatamise raames kinnitas rahandusministeerium kirjalikult 2013. aasta konsultatsioonide käigus esitatud kinnituste õigsust. Sedastati, et alates TFTP lepingu jõustumisest augustis 2010 ei ole Ameerika Ühendriikide valitsus ega selle ministeeriumid ega ametid kogunud finantstehinguid käsitlevaid sõnumiandmeid Euroopa Liidus asuvalt määratud teenuseosutajalt, v.a TFTP lepingus lubatud juhtudel. Rahandusministeerium sedastas ka, et Ameerika Ühendriikide valitsus ei ole kõnealuse ajavahemiku jooksul esitanud ELis asuvale määratud teenuseosutajale ega Ameerika Ühendriikides asuvale määratud teenuseosutajale ühtegi korraldust, millega taotletakse ELis hoitavate andmete esitamist, v.a TFTP lepingu artiklis 4 lubatud juhtudel. Rahandusministeerium kinnitas ka, et Ameerika Ühendriigid täidavad ja kavatsavad ka edaspidi täita täielikult TFTP lepinguga võetud kohustusi.

Lepingu korrapärane läbivaatamine on ülioluline, et tagada selle korrektne rakendamine, luua lepinguosaliste vahel usalduslik suhe ja pakkuda huvitatud sidusrühmadele kindlustunne TFTP kasulikkuse kohta. Komisjon ja rahandusministeerium on leppinud kokku teha järgmine lepingu artikli 13 kohane ühine läbivaatamine 2015. aasta teises pooles.

Lepingu toimimine, ühise läbivaatamise protsess, selle tulemused ja soovitused on leidnud üksikasjalikku käsitlust käesolevale aruandele lisatud komisjoni talituste töödokumendis.